

maa være pinligt, enten det er Mand eller Kvinde, der ønsker at indgaa nyt Ægteskab, at skulle bede fremmede Mennesker om at underskrive saadanne Vandelsattester. Med Hensyn til selve Skilsmissem er det kun rimeligt, at naar Folk ikke kan komme ud af det med hinanden, gælder det om at gøre Pinen saa kort som muligt.

Kapitel XIV handler om uskiftet Bo. Regelen er nu den, at det kun er Manden, som har Ret til at sidde i uskiftet Bo, Enken derimod ikke, medmindre Manden ved Testamente har tillagt hende en saadan Ret. Efter det her fremsatte Lovforslag bliver denne Uretfærdighed nu ophævet, saaledes at Enkerne bliver ligestillede med Enkemændene.

Kapitel XVII § 190 angaar Kvindernes Adgang til Næringsdrift. Nu er Regelen den, at Næringsbevis i Almindelighed kan løses af baade gifte og ugifte, men ikke af gifte Kvinder. Det er en meningsløs Bestemmelse, at en Kvinde, fordi hun gifter sig, mister sit borgerlige Erhverv. En gift Kvinde bør have samme Ret til Næringsvirksomhed som Enker, fraskilte og ugifte Kvinder. Det vil sikkert glæde alle Kvinder, at dette Retfærdighedskrav nu bliver gennemført.

Til Slutning vil jeg blot udtale Haabet og Ønsket om, at det maa lykkes at faa en god og retfærdig Ægteskabslov. For de gode og lykkelige Ægteskaber vil denne Lov selvfølgelig ingen Betydning faa, men hvor Livet har formet sig saaledes, at Ægteskabet er blevet ulykkeligt, vil Lovforslagets Bestemmelser virke til Gavn for Hustruen, som før var alt for lidt beskyttet mod de daarlige og brutale Ægtemænd.

Elna Munch: Ved Finanslovforslagets første Behandling udtalte jeg den Forhaabning, at denne den første ordinære Rigsdagssamling, efter at Kvinderne har faaet Valgret og Valgbarhed under lige Vilkaar med Mænd, maatte bringe Behandlingen af de tre store Reformers, der krævedes, før Kvinderne i Familielivet og i det almindelige Samfundsliv havde naaet samme Ligeret, som var givet dem politisk. Den første af disse Love, Kvindernes Adgang til Statens og Kommunens Embeder under lige Vilkaar med Mænd, har vi nylig haft til Behandling i dette høje Ting, den anden, Kvindernes Ligestilling i Familien, foreligger her i Dag, og den tredje, Ligestilling med Hensyn til Løn, vil forhaabentlig foreligge inden længe, naar de Forslag, der maatte blive Resultatet af Lønningskommissionens Arbejde, kommer frem.

Det Lovforslag, vi i Dag skal behandle,

har mødt en stærk Forhaandskritik. Sindene er kommet i Bevægelse, ja, der er udenfor Tinget rejst en hel Kamp derimod, og under de Angreb, som rettes mod det, fremstilles det, som om Forholdet indenfor Ægteskabet er vendt helt om. Hidtil har Patriarkatet raadet, Manden har været Husherren, nu skal Matriarkatet indføres, og Kvinderne være de herskende, hævder man. Denne Fremstilling er ganske urigtig. Patriarkatet tilhører svundne Tider. For at træffe det i al dets Fylde skal vi saa langt tilbage som til Tiden før Kristendommen. Da var Forholdet virkelig det, at Kvinderne ingen Rettigheder havde; i meget gamle Lovbestemmelser findes der dog en enkelt lille Rettighed, som Kvinder havde forud for Mænd. Naar Kvinder skulde straffes med Døden, maatte de ikke hænges saaledes som Mænd, men skulde brændes, stenes eller druknes, hvilket man ansaa for behageligere og ikke saa nedværdigende, men bortset fra dette lille Glimt af Galanteri, som man altsaa allerede den Gang viste det svage Køn, tror jeg, at man paa den Tid kunde tale om Patriarkat. Ved Kristendommens Indførelse fik Kvinderne halv Arveret med Mænd, og siden har der været en stadig Bevægelse fremad mod Begrænsning af Mandens Magt som Husherre og en Udvidelse af Kvindernes Rettigheder. Chr. V Danske Lov har i mangt og meget indskrænket Mandens Myndighed. Medens Jydske Lov udtrykkelig fastslaar Mandens Ret til at revse sin Hustru med Kæp eller Vaand, og medens det første Udkast til Chr. V Danske Lov siger, at Husbonden maa revse sin Hustru, Børn og Tyende med Kæp og Vaand og ikke med Vaaben, er Ordet „Hustru“ forsvundet af selve Chr. V Danske Lov. Et stort Skridt fremad for Kvinderne betyder Loven af 1899 om Formueforholdet mellem Ægtefæller. Men indtil nu har der trods alle Indskrænkninger i Mandens Myndighed overfor Hustruen været en Række Punkter, hvor Manden har afgørende Forretigheder. Han raader med visse bestemte Begrænsninger over Formuen, og han bestemmer Familiens Opholdssted og har i Tilfælde af Uenighed Afgørelsen med Hensyn til Børnenes Opdragelse og Anbringelse. Disse Forretigheder er det denne Lov ønsker at fjerne. Den stiller Kvinden lige med Manden indenfor Ægteskabet. Patriarkatets sidste Rest forsvinder, men det betyder ikke, at der indføres Matriarkat. Skulde Ligestillingen betyde dette, maatte det være et Udtryk for, at Kvinden altid var Manden overlegen, saa at han kun kunde hævde sig ved kunstigt